

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 19.10.2016-161
Karar Tarihi ve No : 19.10.2016-4275
Dosya No : 21.00/903

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Diyarbakır İli, Merkez Sur İlçesi, Kentsel Sit Alanı dışında, Dünya Miras Alanı içerisinde ve Sur Koruma Bandında yer alan, Şemhane Mahallesi'nde bulunan, tapunun 64 ada, 4 parselinde kayıtlı, mülkiyeti Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait değirmenin tescillenmesi ve ekli krokide gösterilen noktalarında sondaj kazısı yapılması talebine ilişkin; Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kültürel Miras ve Turizm Daire Başkanlığının 07.09.2016 tarih ve 6642 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 25.03.2014 gün ve 2038 sayılı kararı ve Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 18.10.2016 gün ve 2919 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri(kroki) ve konuyla ilgili bilgi belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Diyarbakır İli, Sur İlçesi, Dünya Miras Alanı içerisinde kalan, 64 ada 4 parselde bulunan değirmen yapısının, "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" özelliği gösterdiğinden, 2863 sayılı Kanunun Tespit ve Tescil ile ilgili 7. Maddesi uyarınca tesciline, koruma grubunun "I. grup yapı" olarak belirlenmesine;

-Koruma alanının ekli krokide gösterilen 64 ada 4 parsel olarak belirlenmesine;

-Taşınmazın yeniden ihyası için, mevcut halini gösteren kroki üzerinde gösterilen noktalarda sondaj kazı çalışmalarının Müze Müdürlüğü uzmanları denetiminde yapılmasına, uygulama sonrası hazırlanacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ile konuya ilişkin rapor ve fotoğrafların Kurulumuza iletilmesinden sonra konunun yeniden görüşülmesine karar verildi.

Forth

10/10/2014

10/10/2014

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)		ANIT	ENVANTER NO:		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:		
İLİ:DIYARBAKIR	İLÇESİ:Sur	MAHALLE/MEVKİ: Şemhane		KORUMA DERECE	ANITSAL	1 2 3
SOKAK VE KAPI NO:	KAD. :PAFTA: ADA: 64 PARSEL: 4			ÇEVRESEL	1 2 3	
ADI :Değirmen	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:			
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:Var	VAKFIYE:			
GENEL TANIM: Yapı özgün su kulesi mevcut olan bir değirmen yapısıdır.						
KORUNMUŞLUK DURUMU: KÖTÜ	TASİYİCİ YAPI:ORTA	CEPHE DURUMU: KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: ORTA	İÇ YAPI DURUMU: KÖTÜ	BEZEME DURUMU: YOK	RUTUBET DURUMU: KÖTÜ
						
GÖZLEMLER: Değirmen günümüz itibari ile fonksiyonunu sürdürmemektedir.						
BUGÜNKÜ SAHİBİ: Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı			BAKIMINDAN SORUMLU OLAN: Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı			
YAPILAN ONARIMLAR: Zaman içerisinde yapılan birçok müdahale, onarım ve niteliksiz eklentiler barındırmaktadır.						
AYRINTILI TANITIM: Sur İlçesinin kuzeydoğusunda bulunan İçkaleden doğudaki Dicle Nehri yatağına inen yolun hemen altındaki bahçelik ve eğimli bir alan içerisinde kalan değirmen, çevresi yüksek duvarlarla çevrili bir avlu içerisinde yer almaktadır. Yapı zemin+1 katlıdır. Yapının bodrumuna girilememiş olup, birinci katında eklenti betonarmeden mekânlar bulunmaktadır. Taş malzemeden duvar örülerek oluşturulmuş beş (5) adet ayak üzerine oturan ve batıdaki daha yüksek kotta bulunan yolun hemen alt tarafından başlayıp değirmenin su kulesine kadar ulaşan betonarme kanal ve bazalt taş ayaklardan yapılmış su kanalı bulunmaktadır. Yaklaşık 8 metre kadar yükseklikteki su kulesi kare planlıdır. Su kulesi özgünde yonu bazalt taşından inşa edilmiş ancak birinci katta zeminden yaklaşık 2 metrelik yüksekliğe kadar kesme bazalt taşla kaplanmıştır. Su kulesi bitkilerle kaplandığından içi ve cepheleri tam olarak gözlenememiş olup dosyasındaki mevcut fotoğraflardan cephesinde çimento sıva ile onarımların olduğu gözlenmiştir. Doğu tarafta ve zemin katta bulunan dikdörtgen formlu, muhdes metal elemanlı bir kapı ile girilen değirmen odasında 1 wc ve değirmenin öğütme işleminin de yapıldığı orta mekândan bağlanan 3 odanın bulunduğu, duvarların moloz bazalt taş duvar olduğu ancak iç mekânda ve cephede yer yer sıvanıp boyandığı, tavanının betonarme tavan olduğu, ortadaki mekâna inen betonarme kolonların bulunduğu, yer yer beton eklentilerin bulunduğu tespit edilmiştir. Kuzeydoğudaki niteliksiz bir kapıdan girilen avluda su kulesinin batısında, avludan bir basamak yükseltilmiş ve çevresinin zemini bazalt taşla kaplandığı bazalttan yapılmış dikdörtgen planlı fiskiyeli bir havuz bulunmaktadır. Bu havuzun hemen doğusunda avlu duvarı üzerinde yakın döneme ait olduğu düşünülen, dikdörtgen şekilli kalker taş üzerine yazılmış ve demir çerçeve içerisine alınmış, "Şefa'at Ya Muhammed" yazan iki satırlık Arapça bir yazı bulunmaktadır. Değirmen günümüzde atıl durumdadır.				TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	X
				KANALİZASYON:	X	
				SU:	X	
				ELEKTRİK:	X	
				ÖZGÜN KULLANIMI: Değirmen		
				BUGÜNKÜ KULLANIMI: Kullanılmamaktadır		
				ÖNERİLEN KULLANIMI: Değirmen		
				HAZIRLAYANLAR: Evin AKMAZ - Mimar		
				Emine KOCA- Mimar		
				Berrin KARAKAŞ- Mimar		
				18.10.2016		
						
YAYIN DİZİNİ:		EKLER:		TESCİL :		
R. Bayal		RAPOR		KARAR NO : 4275		
G. Aygün		FOTOĞRAF		KARAR TARİHİ : 19.10.2016		
M. A. K. B. S. M. S.		RÖLÖVE PROJESİ				
		RESTORASYON PROJESİ		REVİZYON:		
		HARİTA		B. A. S. M. S.		
		KROKİ		K. B. S. M. S.		
		KİTABE		B. A. S. M. S.		